

8 לינואר 2019
ב' בשבט התשע"ט
ירושלים

אל:

חה"כ ישראל כץ, שר התחבורה

באמצעות דוא"ל sar@mot.gov.il

שלום רב,

הנדון: בקשה להסרת חסימתו של מר יוסי סעידוב מהעמוד הציבורי שלך ברשת 'פייסבוק'

אנו¹ מתכבדים לפנות אליך בשמו של מר סעידוב אשר יפה את כוחנו לבקש מכבודך לבטל את חסימתו מהדפים שלך ברשתות החברתיות באינטרנט, כדלקמן:

רקע

1. מר סעידוב נחסם במהלך חודשי קיץ 2014 מעמוד הפייסבוק של שר התחבורה, חה"כ ישראל כץ. מר סעידוב נחסם מן העמוד לאחר שהגיב לפרסומי השר וביקר את מצב התחבורה הציבורית בישראל. לאחרונה, ביום 25.11.2018 פנה מר סעידוב אל לשכתו של שר התחבורה בכנסת, באמצעות דוא"ל וביקש שתוסר חסימתו, שכן התכנים על בסיסם נחסם מהווים ביקורת פוליטית לגיטימית, וככלל התגובות שהוא מפרסם הינן תגובות לגיטימיות. אך נכון למועד כתיבת מכתב זה, הוא לא נענה (פנייתו של מר סעידוב מצורפת למכתב זה).
2. לעמדתנו חסימת משתמשים ומחיקת תגובות בעמודי פייסבוק של נבחר ציבור, הינה תופעה מוקשה מבחינה משפטית. בפניה זו אנו נעמוד על הפגיעות הנגזרות מחסימות אלה לזכויות לחופש הביטוי וחופש המידע של המשתמשים בכלל ושל מר סעידוב בפרט. על כן, **נבקש כי חסימתו של מר סעידוב תבוטל, וכי מתיחת ביקורת עניינית להתנהלות השר לא תהווה עילה לחסימתו בעתיד. נציין כבר עתה כי אנו מתמקדים בדף הפייסבוק של השר, אולם הדברים**

¹ הקליניקה לזכויות דיגיטליות וזכויות אדם במרחב הסייבר באוניברסיטה העברית החלה לפעול עם תחילת שנת הלימודים האקדמית הנוכחית, כשיתוף פעולה בין מרכז פדרמן לחקר הסייבר (H-CSRCL) המרכז לחינוך משפטי קליני (CLEC) בפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים. הקליניקה מתמקדת בהגנה על הזכות לחופש הביטוי והזכות לפרטיות במרחב הסייבר, ומעניקה סיוע משפטי למי שזכויותיהם אלה נפגעו.

יפים אף לעמודים ציבוריים ברשתות חברתיות אחרות של השר, ככל שישנם כאלה. הכל כפי שיפורט כדלקמן:

תיאור התופעה

3. כניסתו של האינטרנט לחייהם של אזרחים במדינה דמוקרטית לווה בשינוי נרחב של השיח הפוליטי והגישה למידע. בעשורים האחרונים, האינטרנט שיפר באופן משמעותי את יכולת הנגישות של הציבור למידע,² ואם בעבר על מנת לשמוע את דעותיהם או תכניותיהם של נציגי ציבור, היה צורך להשתתף בכנסים פוליטיים או לצפות בראיונות בטלוויזיה, כיום הדרך העיקרית לקבלת עדכונים תדירים הישר מנציגי הציבור דרך האינטרנט, ובפרט דרך הרשתות החברתיות, בדגש על רשתות פייסבוק וטוויטר. ברשתות החברתיות, מידע יכול להתפרסם במהירות גבוהה, ואף לעיתים בזמן אמת, דבר שהוא קריטי להפצת מידע ולרלוונטיות שלו. בהתאם לכך, חלקים גדולים מהציבור מסתמכים על הרשתות החברתיות כמקור מרכזי לצריכת מידע, כולל בנושאים פוליטיים.
4. לצד האפשרות לחשיפה למידע בתדירות גבוהה יותר, האינטרנט, ובמיוחד הרשתות החברתיות, שיפרו באופן משמעותי את היכולת של הציבור להשתתף בשיח הפוליטי. בעבר, על מנת להביע דעה פומבית, היה צורך בפרסום מאמרי דעה בעיתונות או השתתפות בפאנלים פוליטיים בתכניות טלוויזיה ובערוצי הרדיו או ארגון והשתתפות בהפגנות המוניות, בניסיון למשוך תשומת לב ציבורית. כיום, עקב חשיבותן של הרשתות החברתיות כאמצעי להפצת מידע, אנשי ציבור רבים מנהלים דפים ברשתות החברתיות לשם העברת מסרים, והציבור יכול להגיב בהן ולהביע את דעותיו בחופשיות ובקלות רבה, לתפוצה רחבה מאוד, ואולי אף בפני איש הציבור עצמו. זאת, בשונה מהודעות רשמיות המתפרסמות באתרי ממשלה ולא בהכרח נגישות לציבור, ועל פי רוב אינן מתפרסמות באותו היקף, ובאותה התדירות. לכן, עקב הנוחות והזמינות של הרשתות החברתיות, חלק ניכר מהשיח הפוליטי בישראל מתקיים ברשתות החברתיות ובמיוחד בעמודים של נבחרי ציבור. האינטרנט מאפשר למשתמשים להעצים קשרים ושיח כפי שלא ניתן היה בעבר, ומקנה הזדמנויות לאינטראקציה מלאה בסוגיות פוליטיות בתדירות גבוהה.³
5. אולם, דומה כי חלקים מהציבור הישראלי אינם יכולים להשתתף באופן מלא בשיח הפוליטי ברשת, דבר הפוגע לעמדתנו בחופש הביטוי ובחופש המידע. זאת, בשל העובדה שאנשי ציבור ובפרט שרים בממשלה נוהגים למחוק תגובות של אזרחים מהעמודים שלהם כאשר הן

² שי חן "חצרים", אתרי אינטרנט ומה שביניהם" מסחרי 6, 15, 15 (התשע"ד).

³ קרין נהון ושירה ריבנאי בהיר "תעמולת בחירות בראי האינטרנט והרשתות החברתיות: חומר רקע לוועדת בייניש" 3 (ינואר 2016). http://bechirov.gov.il/election/Decisions/vadattaamula/Documents/social_networks.pdf.

מכילות דברי ביקורת כנגד נבחר הציבור או כנגד המדיניות שלו. חמור מכך, לעיתים חוסמים הנבחרים את המשתמשים מעמוד הפייסבוק שלהם, כך שלא יוכלו להגיב אליהם גם בעתיד.⁶ יודגש כי אנו מתייחסים אך ורק לעמודים או פרופילים ציבוריים של נבחר הציבור – כלומר עמודים הנגישים לכלל הציבור (מלבד אלו שנחסמה גישתם) המשתמשים אותם כפלטפורמה מרכזית לשיח עם הציבור הכללי בישראל. בעמודים ציבוריים אלה מציגים נבחר הציבור את פועלם, ומפרסמים באופן שיטתי תכנים פוליטיים וחברתיים הנוגעים לפעילותם הציבורית. דפים אלה מתאפיינים גם במימון מטעם הגוף הציבורי לצורך תחזוקת הדף⁴. למיטב ידיעתנו, לפרסומים בעמודים הציבוריים הללו אין חלופה אחרת, שבה ניתן להיחשף לאותו המידע באותה התכיפות ובאותו ההיקף. נזכיר כי תופעה זו זכתה להתייחסות מפורטת של מבקר המדינה אשר קבע כי ככל שמדובר בתגובות בעלות תוכן לגיטימי, ולא התבטאויות מסיתות, גזעניות או פוגעניות כלפי איש הציבור או קבוצות אחרות, מדובר בפגיעה בחופש הביטוי, ושאין במניעת ביקורת לא נוחה כלפי איש הציבור הצדקה לפגיעה זו.⁵

7. בהתייחס לחסימת משתמשים ברשת פייסבוק, חשוב לעמוד על נפקות החסימה על-ידי עמוד פייסבוק (Pages), המסגרת בה מתרחשת מרבית האינטראקציה ברשת עם נבחר הציבור⁶. כאשר משתמש נחסם על-ידי עמוד פייסבוק, אין ביכולתו עוד "לעקוב" אחרי העמוד, כלומר לא ניתן עוד להיחשף לפרסומים בעמוד הראשי של פייסבוק, מבלי לחפש אקטיבית את העמוד. בנוסף לכך, המשתמש שנחסם מעמוד פייסבוק אמנם יכול לגשת לאותו עמוד פייסבוק ואף לשתף את התכנים המתפרסמים באותו העמוד בפרופיל שלו, אולם הוא אינו יכול לכתוב תגובות לפרסומים בשרשורי התגובות לפרסומים, או להביע רגשותיו לגבי הפרסום על-ידי "לייק" או הבעת רגש (כעס, עצב וכו').

חסימת משתמשים פוגעת בזכות לחופש הביטוי ולחופש המידע

8. מחיקת תגובות משתמש מעמוד הפייסבוק הציבורי של נבחר הציבור, על סמך תוכן פוגעת בזכות לחופש ביטוי, שכן היא מונעת ממנו להביע את עצמו ולמתוח ביקורת ציבורית על איש הציבור. נזכיר מושכלות ראשונים - עוד מימיה הראשונים של מדינת ישראל, טרם חיקוק חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו, הכיר בית-המשפט העליון בפרשת "קול העם" בחופש הביטוי

⁴ מבקר המדינה דוח שנתי 43 לשנת 2016, נציב תלונות הציבור 40-41 (2017).

⁵ שם.

⁶ זאת, לעומת חסימה על ידי פרופיל אישי בפייסבוק: כאשר משתמש נחסם על-ידי פרופיל פייסבוק אישי, נמנעת מהמשתמש גישה באופן מוחלט לפרופיל זה. כך, לא ניתן להיחשף לפרופיל באף דרך, ואם המשתמש יחפש את הפרופיל במנוע החיפוש של פייסבוק, הוא לא ימצא אותו. בהתאם, לא ניתן לקיים שום אינטראקציה עם הפרופיל, כגון שיתוף, תגובות או "לייק". גם במידה ואחד מחבריו של המשתמש שנחסם מייצר אינטראקציה עם הפרופיל החוסם, המשתמש לא יוכל להיחשף לתוכן זה. למיטב ידיעתנו השימוש הציבורי שנעשה בפלטפורמה זו על ידי נבחר הציבור נעשה על ידי עמודים, ולא על ידי פרופילים אישיים.

כזכות מרכזית אשר מהווה תנאי מוקדם למימושן של כמעט כל החירויות האחרות,⁷ ולכן יש להגן עליה. במרוצת השנים בית-המשפט העליון המשיך להגן על חופש הביטוי, ותיאר את חופש הביטוי כזכות שבלעדיה מתערער האופי הדמוקרטי של המשטר.⁸ חופש הביטוי אומנם לא מצוינת במפורש בחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו, אך מעמדה החוקתי של הזכות נדונה בהרחבה בפרשת המפקד הלאומי,⁹ בה נקבע כי חופש הביטוי הפוליטי הוא חלק מהזכות החוקתית לכבוד האדם.

9. מחיקת התגובות המתייחסות לפעילויות הפוליטיות – ציבוריות של נבחר הציבור גורמת לפגיעה קונקרטית בחופש הביטוי הפוליטי של המשתמש. חופש הביטוי הפוליטי נתפס בגרעין של חופש הביטוי ועל כן יש לספק לביטויים אלה הגנה רחבה¹⁰ ולאפשר את מחיקתן רק במקרים קיצוניים. בנוסף, במשטר דמוקרטי יש לספק היקף הגנה רחב יותר לביטויי עמדות של קבוצות מיעוט ולביקורת על השלטון, כדי להבטיח ביטוי של דעות מגוונות בשיח הדמוקרטי.¹¹ במקביל, ככל שאיש הציבור נמצא בתפקיד מרכזי יותר, יש מקום לאפשר ביקורת רחבה יותר שכן פעילותו בעלת השלכות רבות.¹² יודגש שנית, כי עסקינן בדעות לגיטימיות, שאינן מסיתות לאלימות או פוגעות בזכות איש הציבור לשם טוב.

10. מעבר לפגיעה בחופש הביטוי, נפגעת גם הזכות לחופש המידע. הזכות לחופש מידע מתייחסת לחופש לפרסם מידע ודעות בציבור,¹³ וכוללת את זכות היחיד והציבור לדעת,¹⁴ ובמקביל, החובה לספק מידע, המוטלת על השלטון ועל נציגיו.¹⁵ עוגניה החוקיים של הזכות מצויים בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו¹⁶ ובחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998. ככלל, לזכות למידע ולחופש המידע יש מספר הצדקות מרכזיות. ראשית, ההצדקה הפוליטית-דמוקרטית, לפיה מדובר בזכות חיונית למשטר דמוקרטי, לצורך השתתפות אזרחים בהליכים.¹⁷ בתוך הצדקה זו,

⁷ בג"ץ 73/57 חברת "קול העם" בע"מ נ' שר-הפנים, פ"ד ז(1) 871, 878 (1953).

⁸ בג"ץ 14/86 לאור נ' המועצה לקירות סרטים ומחזות, פ"ד מא(1) 421, 433 (1987).

⁹ בג"ץ 10203/03 "המפקד הלאומי" בע"מ נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד סב(4) 715 (2008).

¹⁰ שם, בעמ' 721.

¹¹ חאלד גנאים ומרדכי קרמניצר עברות נגד המשטר 88-87 (2008).

¹² ע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי, פס' 37 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה (פורסם בנבו, 04.08.2008). כפי שנפסק על ידי השופטת פרוקצ'יה, "הערכים המתנגשים בין חופש הביטוי, לבין ההגנה על השם הטוב בהקשר לפגיעה באיש ציבור, מגינים על חופש הבעת הדעה והביקורת בשיח הציבורי, ומחייבים איש ציבור לקבל עליו ביקורת עניינית הוגנת, גם אם היא קשה, נוקבת, ואף פוגענית".

¹³ ברק, לעיל ה"ש 9, בעמ' 727 (2014).

¹⁴ שם, בעמ' 728.

¹⁵ שם, בעמ' 727.

¹⁶ חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

¹⁷ שם, בעמ' 465.

מתבטא הקשר ההדוק בין הזכות למידע לבין חופש הביטוי, שכן פרטים יכולים להעלות סוגיות לשיח הציבורי ככל שיש בידיהם את המידע הנדרש לצורך כך.¹⁸ שנית, ההצדקה הקניינית, לפיה המידע המצוי בידי רשויות הציבור הוא רכוש הציבור, ומידע זה נאסף למען הציבור.¹⁹ שלישית, ישנה הצדקה אינסטרומנטלית, לפיה חופש המידע הוא כלי להגשמת זכויות רבות נוספות, כתלות באופיו של המידע.²⁰ לבסוף, ההצדקה הרביעית מתייחסת לביקורת על הרשות, שכן מידע נדרש לצורך פיקוח על התנהלות מנגנוני השלטון ובלעדיו לא מתקיימת שקיפות שלטונית.²¹

11. **חסימת משתמשים ומחיקת תגובות יוצרות פגיעה שלה שתי פנים. נוסף לפגיעה בזכות לחופש המידע של המשתמש אשר לא יכול יותר לקבל מידע תדיר ושוטף ישנה פגיעה בציבור, נפגעת זכותם של העוקבים אחר עמוד הפייסבוק. כך, שכן ציבור העוקבים אחר העמוד, לא ייחשף לעמדתו של הנחסם ולמידע שהוא מפרסם.**

12. מחיקה של חלק מסוים מהתגובות על בסיס תוכן יוצרת מראית עין של שיח פתוח בעוד שבפועל מתקיים שיח חד-צדדי, שאינו מציג את התמונה המלאה בסוגיה. דומה כי אפשרות השיח בין איש הציבור למגיבים בעמוד הפייסבוק היא שמגשימה בצורה הטובה ביותר את הזכות לחופש מידע. הדיאלוג המתאפשר על ידי התגובות מפרה את הצדדים, שכן בזכותו הציבור נחשף, מעבר למידע המפורסם על ידי נבחר הציבור, למידע נוסף, הן מידע עובדתי והן לטענות הבוחנות את הסוגיות מזוויות שונות. כך הקוראים יכולים לקבל החלטות מושכלות ושלמות בעניין שעל הפרק.

13. הגנה על זכויות אלה מקבלות משנה תוקף במערכת בחירות, שכן חופש מידע במהותו מאפשר מעבר מידע החיוני לגיבוש דעה במסגרת חברה דמוקרטית.²²

היעדר חלופה אפקטיבית

14. **לאור מעבר חלק מרכזי מהשיח הפוליטי בציבוריות הישראלית לרשתות החברתיות כאמור, אין חלופה אפקטיבית לניהול השיח הפוליטי בעמוד הפייסבוק של נבחר הציבור. אמנם, לכאורה המגיב יכול לפרסם את דבריו בעמודו האישי, אך יש בכך כמה מכשולים. ראשית, שיתוף הפוסט של נבחר הציבור והתייחסות אליו במסגרת הציבור מגיעה רק לקהל חבריו של**

¹⁸ שם, בעמ' 468.

¹⁹ שם, בעמ' 469.

²⁰ שם, בעמ' 471.

²¹ שם, בעמ' 472; יורם רבין ורועי פלד "הזכות החוקתית לקבל מידע" ספר **זליה דורנר** 463, 502 (ש' אלמוג, ד' ביניש וי' רותם עורכים, התשס"ט).

²² ברק, לעיל ה"ש 9, בעמ' 714.

המשתמש, אשר מצומצם משמעותית מקהל העוקבים של נבחר הציבור. כך, גם פתיחת עמוד פוליטי חדש לסוגיה שפרסם נבחר הציבור, שהרי אין זה פשוט לצבור קהל עוקבים. באופן דומה, עמודים קיימים בעלי קהל עוקבים רחב עוסקים בסוגיות חברתיות רבות, ולא רק פוליטיות, ולכן יש סיכוי נמוך לפרסם בהם את הדעה. שנית, לאור מידיות השיח הציבורי בסוגיות פוליטיות, לעיתים עד למועד כתיבת התגובה המפורטת, הפצתה בין עמודים בעלי עוקבים וההמתנה להעלאתה באחד מהם, הסוגיה כבר אינה רלוונטית ואינה מעוררת שיח ציבורי. רק התגובות לנבחר הציבור באותו העמוד על גבי אותו הפוסט שפרסם נבחר הציבור, היא שמאפשרת למשתמש לנהל שיח מידי ובלתי אמצעי עם אותו הקהל הרחב שנחשף לדברים מלכתחילה לגבי הסוגיה העדכנית בעלת חשיבות פוליטית, כך שהביקורת או השמעת הדעה תוכל להדהד ולהפרות את המערכת הדמוקרטית. נזכיר כי הפסיקה מכירה בכך שכדי לאמוד את מידת הפגיעה בחופש הביטוי, ואת חוקתיות הפעולה השלטונית, יש לבחון את החלופות האפקטיביות לפומביות של הביטוי, וככל שאין חלופות אפקטיביות, עוצמת הפגיעה גדולה יותר²³.

15. נציין כי סוגיית חסימת משתמשים ומחיקת תגובות נידונה בבתי משפט גם במדינות אחרות. בפרט לאחר שהוכרה חשיבות הזירה האינטרנטית להגשמת חופשי הביטוי של הפרט. כך לדוגמה בארה"ב ב-25 ביולי 2017, נפסקה החלטה בבית-משפט מחוזי בוירג'יניה, שם נקבע כי חסימה במדיה חברתית מהווה הפרה של התיקון הראשון לחוקה של ארה"ב²⁴. ברוח דומה, בתקופה זו הוגשה עתירה על-ידי המכון העוסק בתיקון הראשון באוניברסיטת קולומביה כנגד נשיא ארצות-הברית, דונלד טראמפ, בגין חסימת משתמשים בטוויטר. בפסק-הדין, הניתן במרץ 2018, נפסק כי חסימה של פרטים בגין הבעת עמדות פוליטיות אינה עומדת בתנאי התיקון הראשון לחוקה, ופוגעת בחופש הביטוי שלהם, ומכאן אינה חוקתית²⁵. יצוין, כי ממשלת ארה"ב ערערה כנגד ההחלטה, והערעור טרם נידון בבית המשפט לערעורים.

16. שאלה היא האם נבחר ציבור ובכלל זאת שר בממשלה, מחויב לספק את המידע באמצעות הרשתות החברתיות, אולם כך או כך, משבחר לעשות שימוש ברשתות הציבוריות מתוך, הרי שעליו לעשות זאת בהתאם לכללי המשפט החוקתי והמנהלי. לאור הפגיעות בזכויות כפי שתוארו לעיל בהרחבה, לעמדתנו, ככל שבחר נבחר ציבור, כל שכן שר בממשלה, לנהל עמוד ציבורי, שישמש כאפיק תקשורת עיקרי בינו לבין הציבור, אין לו סמכות לפגוע במסרים

²³ ראו לדוגמה עמ' 4058/16 עיריית גבעת שמואל נ' מכון אריק לפיוס סובלנות ושלוש ע"ש אריה צבי פרנקנטל הי"ד, פורסם בנבו, 26.6.2017), בג' 1983/17 מני נפתלי נ' היועץ המשפטי לממשלה (פורסם בנבו, 27.4.2017)

²⁴ Brian Davison v Loudoun county board of supervisors.

²⁵ Knight First Amendment Institute v. Trump, No. 1: 17-cv-05205 (S.D.N.Y.).

שנוגדים את מסריו, לחסום משתמשים ממעקב אחר העמוד, או למחוק הודעות על בסיס תוכנו (זאת למעט במקרים חריגים בלבד, לפי אמות מידה סבירות).

מהכלל אל הפרט - חסימתו של מר סעידוב

17. כאמור, חסימתו של מר סעידוב מהעמוד הציבורי של השר ישראל כץ, נעשתה להבנתנו בעקבות תגובות בהן העביר מר סעידוב ביקורת על פעולותיו של השר כשר התחבורה. התבוננות בעמוד זה מעידה על כך כי מדובר בעמוד רשמי של השר. בעמוד זה מופיעה תמונתו של השר מתנוססת על רקע דגל מדינת ישראל, תוך ציון בולט של תפקידו הרשמיים בממשלה, והם "שר התחבורה והשר לענייני מודיעין, חבר הקבינט הביטחוני מדיני". השר עושה שימוש נרחב לשם דברור פעולותיו השלטוניות במסגרת תפקידו אלה, ומעלה בו פוסטים שונים אודות סיורים שעושה השר עם הקבינט הביטחוני מדיני, פעולות שעשה לשם התמודדות עם תאונות הדרכים, עדכונים אודות נתיבי תחבורה בארץ ואודות שירותי התחבורה הציבורית בישראל וכו'.

18. מר סעידוב, הינו פעיל חברתי, הפעיל במיוחד בתחומי שירותי התחבורה הציבורית. הוא ממייסדי '15 דקות', ארגון צרכני תחבורה ציבורית, הפועל לקיצור זמני הנסיעה בתחבורה ציבורית בישראל, ולמימוש זכויותיהם של הנוסעים בתחבורה הציבורית בישראל. בשים לב לכך, הפגיעות הנגרמות לו עקב חסימתו, חמורות במיוחד, שכן הן מונעות ממנו ומהציבור לקבל מידע אודות שירותי התחבורה הציבורית בישראל, להתייחס למידע זה, לאמת אותו או לבקר את מדיניות השר.

19. לאור האמור לעיל, **נבקש את הסרת חסימתו של מר יוסי סעידוב בהקדם**, באופן העולה בקנה מידה אחד עם עקרונות חופש הביטוי וחופש המידע, וכמצופה משר בממשלה הפועל בזירה האינטרנטית לצורך העברת מסרים לציבור הכללי. **עוד נבקש כי ככל שיפרסם מר סעידוב תגובות שאין בהן אלא ביקורת עניינית לא ימחקו תגובות אלה, ופרסומן לא יוביל לחסימתו בשנית.**

20. טרם סיום נזכיר כי, ביום ה – 24.12.18 הכריזה ממשלת ישראל על כוונתה לפזר את כנסת ישראל ולנהל בחירות כלליות ביום 9.4.2019. לפי חוק הבחירות (דרכי תעמולה) התשי"ט – 1959, תקופת 90 הימים לפני הבחירות מהווה תקופה בחירות. בתקופה זו ישנה חשיבות מכרעת ליכולת של מר סעידוב להיחשף למידע ברשתות החברתיות.

בברכה,

עו"ד דנה יפה

CYBER SECURITY
RESEARCH CENTER
Cyber Law Program

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

** הפניה נכתבה בסיוע הסטודנטים לינור ורטניק וגל יעקבי מאור מהקליניקה לזכויות דיגיטליות וזכויות אדם במרחב הסייבר, באוניברסיטה העברית.

העתק :

היועצת המשפטית משרד התחבורה

היועץ המשפטי לממשלה

היועץ המשפטי לכנסת

יו"ר ועדת הבחירות המרכזית